

lomat vanhat pykälät ja muutamiin tehtiin muutoksia. Valtamien vuosijuhlaan päätettiin lähettää onnitteleva kirjelmä. New York Call'ilta tullut osakekirja päätettiin antaa rahastonhoitajalle. Uusia jäseniä yhtyi osastoon Emil Johnson, Viljam Kuorsa, Jalmar Harju, Heikki Viltanen, Tomi Koski, Matti Koski, Väinö Suorsa muuttokortilla Maynardista, Ellen ja Anselm Lahti, Sandra ja Emil Mäki Fitchburgista sekä Väinö Karlsson Lanesville osastosta. Johtokunta oli päättänyt tilata kappaleen "Etuvar-lia-taistelu". Osasto lunasti kaksi kirjankulutuksen osaketta, 5 dollaria kappale. Päätettiin valita agitatsioonikomitea, johon tuli Väinö Karlsson, Matti Koski ja Jack Salo, Otto Engströmin keräyslistalla keräyslistalla tillettiin. Listalla oli saatu \$30.50. Keräjäinä toimii Jack Salo. Päätettiin ruveta laittamaan osastolle kullaisia; valittiin lisää jäseniä siihen komiteaan, johon tuli Emil Mäki, Väinö Lehtinen ja Heikki Pesonen. Valittiin myös lainakomitea, siihen tuli Paavo Tuononen, Kaipainen, A. Alho ja Matti Mäki. Agitatsioonikomitealle jäi huoleksi lähettää kirje itäpiirittoimikunnalle viimeisestä luennostijasta. Päätettiin pitää seuraava työkokous 21 p. marraskuuta samassa haalissa.

Olemme taas saaneet runsaasti sie-luuruokaa. Meillä oli täällä toveri Oikemus luennossa kolmena iltana. Hänen luentoonsa olivat mukaansa tempaavia ja opettavia. Toivoisin, että hän toistekin lähetettäisiin meille. Yleisöä oli melkein joka iltu seitsemänkymmenen henkeen, joka on vallan erityistä tässä kylässä ja sel-laisiakin, joita ei vielä ole ennen nähty meidän haalissa. Seuratkaa-han toistekin kulkunne sinne. Se oli si toivomukseni. Myöskin oli täällä puhumassa englanninkielellä Lotta Burke, kaupungintalolla. Hän koetti puheessaan painaa meille työläisille mieleen ketä meidän olisi lähestettävä, saadaksemme vältetyksi, etteivät elinkustannukset kohoaisi päivä pä-vältä ja palkat laskeutuisi tai pysyisi edes ennallaan.

Kuulijoita oli neljäkymmentä. Suomalaisia oli vähän sen suhteen kuin nykyään on fillä ja luullakseni ei ole sen vaikeampi ymmärtää pu-hujaa kuin istua ilkkuvissa kuvissa. Siinä iltana kerättiin myös kolehti, joka tuotti \$8.25.

Ja ottaa tuota, olihan meillä iltamakin 11 p. tätä kuuta. Yleisöä oli yli kaudenkymmenen. Siis näyttää siltä kuin alkaisi osastomme toiminta menevän eteenpäin kun jo kan-natusjoukkokin kasvaa. Alkusoittoa soitti Bertta Niemelä, runon lausui Hildur Salo "Nukkuvalla orjalle". Laulua esitti Bertha Niemelä. Toveri Kaipainen lausui kupletin, mutta eri tavalla kuin keskuun ennen on täällä nähty, sillä sun oli kilvan, mutta kät-det ja jalat lauloivat, nimittäin ilkk-keillä ja kyllä se näkyi nauruher-moja kutkuttavan, eri tavalla. Siitten seurasi kappale "Lista numero 11". Se sujui jätensakin hyvin, paitsi muutamia häntäsi hiukan roolin muutamattomuus. Loppu-iltu kului laittaan siityksessä, jossa jokainen näytti tekevän parastaan.

Sunnuntaina, 12 p. oli puhujaseuran kokous. Siellä oli paljon ohjelmaa ja monipuolista. Oppikurssin "Säkeni-tä" luki Yrjö Härnä, runon lausui Hildur Salo, kertomuksen luki Heikki Pesonen, runon lausui Kaipainen. Il-mapöytäkirjan luki Väinö Järvinen. Siitten alusti keskusteluyksymyksen Väinö Karlsson.

Jos ruvetaan pitämään ohjelma-kokouksia. Siitä seurasi kivaika kes-kustelu ja päätettiin, että ei ruveta ainakaan toistaiseksi pitämään ohjel-makokouksia, koska puhujaseuran ko-kouksen vastaavat sen tarkoituksen ja jokaisella osaston jäsenellä on til-laisuus yhtyä puhujaseuraan, jos vain on innostusta ja opintuhalu.

Puhujaseuran ensi kokous on 26 p. marraskuuta. Se on sunnuntai-iltana samassa haalissa kuin ennenkin. Paljon ohjelmaa. Uudet jäsenet terve-tellettä.

Osastomme jäsenen Yrjö Härnän tytär, Siiri, sairastui umpisuolen-tulehdukseen. Hänessä tohtin leikkauk-

ja hän toivottavasti paranee pian.

Tuonneppana tullaan näyttelemään hyvä, aatteellinen kappale "Etuvar-taistelu" osastomme näyttämöllä.

Ompeluseuran toimintakin on vil-kastumaan päin, koska töitäkin on saatu ulos annetuksi useampia, mut-ta kyllä niitä vielä on jälleä. Tul-kaapas naiset hakemaan vain. Niitä saa tästä lähin joka torstai. Haalilla aina ilmoitetaan, missä ompeluseura kokoontuu. Näytetäänhän naiset, että mekin voimme jotain yhteisen astamme hyväksi.

Toveruudella HILDUR.

VANCOUVER, B. C.

Katselen lehteä ja selailen tarkalla silmällä oman nurkkamme uutisia, mutta turhaan kaikilla on elämä niin onnellista ja rauhaista, ettei ulkoa kodin asiat kuulu kellenkään. Etteikö täältä sitten olisi kirjoittamista! Yhdyn Toverin toimituksen huomau-tukseen, kyllä täältä tietysti löytyisi myös aina jotain ja paljonkin, mutta missä kirjoittajat ja kuka? Niinkuin sanoin, ihmiset ovat täällä hyvin tyytyväisiä elämäänsä, niin tyytyväi-siä, etteivät he huomaa tai eivät ota ymmärtäkseen, mikä yhteinen orjan kuri meillä kaikilla työläisillä on ja kun he eivät ymmärrä tätä niin eivät he osaa myös ymmärtää sitä, mikä tarkoitus on sosialisti-osastojen olemassaololla. Sen nämä vancouverilaiset näkevät kyllä huo-maavan, että kun on joku isompi kappale esitettävänä, niin siinä iltana kyllä lasketaan myöskin ajatus siihen, että voihan pistäytyä nyt haalilla, sen kappaleen katsomassa, mutta mitä samaan yhteistoimintaan tulee, on se helle sivuseikka. Se ei näytä kuuluvan ollenkaan heille, että meillä on tulo, meillä olisi toimintaa, jos he olisivat vähän virkumpia. Kolmen miehen, sanoo ainostaan kolmen miehen hartioilla leppä kaikki tuon osaston homma. Näiden kolmen miehen täytyy yhdellä sanalla olla kaik-ki kaikessa. — Miksi eivät anna hom-mia toisille? Niin, miksi? Se se on kysymys. — Elkö ole Vancouverissa suomalaisia? No jopa tietenkin ja paljonkin — mutta kaikki niin seka-laista — useatkin kuuluvat jäseninä osastoon — ja se onkin heidän mielestään kaikki kyllin hyvä asia, mitä osastolle tekee, maksaa jäsenmaksunsa kerran kuussa eikä tarvitse huolta muusta. — Ollis täällä paljon sellaisiakin, jotka olisivat hyvinkin kykeneviä osaston toimintaan. Mutta ne periaatteet, ne periaatteet — ne hän ne, kun ei mitenkään perään anna, ei mitenkään voi sopia toimi-maan saman katon alla. — Sitte on osa, jotka murisevat että eihän siel-lä osastossa viisi käydäkään, kun ei saa muuta hommaksi kuin taussa. ovat nämä kolme miestä — kolmen Nyt useampana pyhänä peräkkäin naisen avulla — hommailleet näytel-miäkin, tyydyttäkseen tanssia vas-taan protesteeraavainkin miellä. Eilen illalla viimeksi oli arvokas kap-pale esitettävänä, nimeltä "Turma", mutta missä oli se yleisö, se juuri, joka niin paljon puhetta pitää yllä töksä. Se on kyllä niin mukavaa siitä, että miksi ei saa nähdä täy-pöristä, kun itse ei ole hommassa. Ajatella kuinka vaikeata on näille hommahenkilöille, kun ei saa koskaan ottaa sitä kappaleita, jonka haluaisi vaan täytyy valita sellainen, jossa ei olisi mitenkään enempi miehiä kuin ne, mitä on juuri hommassa, jos tar-vitsisi vaikka yksi mies lisää, niin ei saa roolia kaupaksi, vaikka itäisi.

Onhan tällä haaleja kaksikin, toista runnaa eräs yksityinen suomalai-nen rahamies, joka on tullut sen en-tisen no. 45:n osaston haalin omista-jaksi. Siellä runnataan — runnataan tanssia, joka viikko ja mahtavasti tämän kaupungin prominentit lehdes-sä on ilmoitus siitä — ja kas tänne ne likat ja likat kilvan rientävät ja mitä minä ihmettelen, on se, kun o-sastomme kuluvat jäsenetkin siellä hyppäävät. Ajatellaas te mitä rau-haanne sopii. Juuri silloin kun työläiset taistelevat kapitalistien sortoa vastaan, te olette sekoita ja käyttä kannattamaan yksityisen kapitalistin bienestä, josta ei ole työväenliikkeel-

le raituakaan hyötyä. Eiköhän olisi parasta teille vuocouverilaisekin lo-pettaa kaikki yksilölliset jaaritukset. Nostakaa pääanne, avatkaa silmäne vähän näkemään ulompaakin ympä-ristöä eikä vain kotonne nurkat. Katsokaa eikö meillä ole kaikilla sa-mat orjankahleet avattavana, eikö meitä kaikkia paina sama kapitalis-min riistojoukko, siis meillä pitäisi olla yhtelnen asia taistella sitä vas-taan, kuinka sen saavuttaa. Sanoin, jaarittelut pois — heti ensi kokouk-seen suurella joukolla yhteisesti asi-oista päättämään, ettei ne kolme miestä uuvu töitten paljouteen. Otta-kaa ripeästi innolla osaa jokainen ken milin parhaiten luulee kykene-vänsä, niin silloin työmme edistyy ja osastomme homma vilkastuu. Silloin ei tarvitse tämän pienen joukon iltava-iloitua panna puolipakolla ihmisiä muhin toimiin, kun heidän it-sensä täytyy olla kappaleita esittä-mässä, ja silloin saamme myös jo-tain aihetta kirjoitella puoluelehtiem-mekin palstoille hommistamme, ettei lehtienkään tarvitse ruveta bolko-teeraamaan. — Kas tämä olisi elä-mää — tämä innostaisi ja kasvat-taisi myös nousevaa nuorisoomme tositaistelijaksi omissa riveissämme ja silloin jäisi syrjään myös yksi-tihsisnee-pyytelijät, kun joukko olisi tietoinen.

Ohoho, tulipa tuo alku vähän liian pitkä. En tiedä tokko uskaltanee muuta panna — kirjoitampa pikkasen.

Talvi tekee tännekin tuloaan. On öisin niin kovat pakkaset, että val-lan on pelko veden jääytymisestä — ruoka- ja lämmitys-aineet tuntuvat kokollailla kohoavan huippuunsa tänä samana kinasin juuri maitomiehen kanssa, kun kallistivat maidon. Se on liian pitkä kirjoittaa keskusteluni lähen kanssa, mutta ehkä seuraavassa kirjeessä kerron sen, sillä siinä tulin vastaotteluun pimeän, järjesty-mättömän miehen kanssa.

Sotamiesten leskien eläkerahan li-säystä alkavat kerätä kertaviikkokoi-se-na kolehtina talon vuokraajilta ja omistajilta. Minullekin lähetettiin vi-me viikolla molempain poikaini mu-kana jo edeltäkään ilmoitus, että viikon alkupäivinä tulevat kolehtee-raajat asuntoon. Hauskan keskuste-lun saan taas aikaan kun panen parhaat englankin taas liikkeelle — ja tietysti aluakin tästä talosta saa-vat laputua nimettä ja summatta. Kyllä sietäisi nyt työläisten jolla monella ei tahdo riittää omille lap-silleen ruuaksi ja jalkineiksi, ruveta elättämään nyt sellaisia, joilla on monellakin paremmat tulot, kuin jollain työläisen vaimolla. Näen siksi paljon sotamiesten vaimojen hommia, että myös tiedän jotain niistä. Ym-pärystäni on vallan heitä. Kai lope-tan täällä kertaa ja jatkan toiste, jos elän. Olen sairastanut koko kauan, enkä ole vieläkään terve, niin sitä ei tiedä kumpaan puoleen se sairaus kallistuu.

Tervehdän Toverittaren laajaa lu-kijakuntaa — ja erittäinkin kolmea toimittajaa. — Kulakahan ne pienet voi?

HELLE S.

Oikein hyvin se voi. Heritainen, naurava, laverteleva lapsi hän on, joka lahduttaa sydäntäni kaiket pä-ivät. — Selma-täti.

DE KALB, ILL.

Eletään sitä täälläkin De Kalbissa, vaikka täältä niin harvoin näkyy uutisia minkään lehden palstoilla.

Osastomme ompeluseura on kanssa toimintu koko kesän, vaikka pienillä voimilla. Ainostaan viidellä naisella on koko homma. Ei naiset sillä ta-valla! Jättäkää pois velittous ja tes-toimintaan joka nainen, sillä mei-dän osastossa on niin vähän naisia, että kyllä niitten pitäisi jokaisen olla toiminnassa. Ei aina sanoa että "se saa tehdä, sillä on hyvää aikaa". Kyllä kun jokainen ottaa ja sanoo, että tehköön se, niin varmasti sil-lein meidän toimintamme on laussa.

Kiitospäivän iltana on ompeluseu-ran naisten iltamat. Siellä tulee ole-maan soppaa myytävänä ja neulo-muksia ja muuta ohjelmaa paljon. Muistakaapa miehetkin ostaa tänäkin arpoja, kun myyjä sattuu vastaanne.

Niitä on myytävänä Lempi Niemellä, Ida Saarella, Ida Pullilla ja Mary Leppäsellä ja saapukaa sitten kiitos-päivän iltana haalille oikein joukolla. Kyllä sinne saa tulla nekin, jotka eivät kuulu osastoonkaan.

No niin. Nyt siis on oli sekni vaalipäivä. Kovasti ne De Kalbin suomalaiset raittiusseuralaiset ja muut vanhoilliset runsasivat republikaanipuolueen ehdokasta Huhes'ia, sillä suomalainen kansallisoittokun-takin oli soittamassa, joka toinen ita kaupungilla niitten kulkueessa ja puhumatilaisuuksissa.

Tervehdän laajaa Toverittaren lu-kijakuntaa. Ja naiset! Olkoon tun-nusnämme: Toveritar joka naisen luettavaksi ja joka kotiin!

De Kalbin naiset, saatte tilata To-verittaren Ida Saaren kautta. Jos ei satu luonanne käymään, niin kun naette, niin voiipahan sitä sanoa, että laittaa tulemaan edes puoleksi vuo-deksi. Siinä on paljon hyviä neuvoja. Joku ompeluseuran naisista.

TORONTO, ONT., CANADA.

Pitäisi taasen vähän kertoilla kuu-lumisia täältä "Canadian sydämeistä". Kylläpä ne naiset täällä Torontossa-kin osaavat olla h'ijaa, eikä liian paljon näy kynää helluttelevan. Vaik-ka kyllä oisi sinen toisillakin tilai-suutta. Minut nyt kyllä olette tähän saaneet 'viralliseksi'. Mutta joskus tuntuisi paljon hauskemmalta saada kirjoittaa noin vaan omasta tahdos-taan, eikä käskystä. Tai kun se kuu-luu tehtäviin on se joskus vasten-mielisempää, kun ei tiedä kuka siitä pitää ja kuka ei. Teen tämän sen-tään mieluisena palveluksena, mutta joskus toivoisin näkeväni toistenkin kirjoituksia Toverittareissa, pelkiäin, että oman ovat liian yksitoikkoisia.

Osaston kokouksessa 15 p:nä lokak. valittiin taas alkavalle ompeluseuralle johtokunta. Ja tuli siihen valittua rouvat: Ida Ahlqvist, Anna Lehto, Irene Lindala, Emmi Sällä ja Aino Heikkinen sekä neidit Katri Kulpako ja Rauba Latva. Naiset! Nyt taas kun ompeluseura aloittaa talvisen toi-mintansa, olisi suotavaa, että kaikki naiset saapuisivat ompeluseuran iltoi-na osaston talolle ottamaan ja te-kemään töitä. Aidi ja perheen e-männät, jotka eivät juuri muhin osaston toimiin voi ottaa osaa, kuit-tenkin tällä tavalla voivat hiukan tehdä hyödyllistä yhteistyötä. Emän-nät, jättäkää miehene hoitamaan kotia tämä yksi iltu viikossa ja tulkaa viettämään yhteinen iltu osaston ta-lolla. Tämä vapaus ei ole liian suuri teille ja miehene kyllä miehellään on osaston talolla yksinkin, kun tie-tää, että "mujja" ei ole senkään "huo-nommiilla" teillä. — Ompeluseura ko-koontuu joka torstai-iltu kello 8 haalille. Siis naiset, jokainen tulkaa ensimäisenä iltana ottamaan töitä ja pakinoimaan "päivän uutisia" y.m. Rouva Lindala keittää hyvää kahvia, jota hän 5:llä sentillä antaa suuren kupillisen oman leipomansa leivän kanssa. Niin, toivon on, että ensi torstaina naiset oikein lukuisana joukkona saapuu ottamaan osaa ompeluseuran toimintaan. Näyttäksem-me taas keyäällä koneilla myyjäi-sillä, mitä mekin saamme aikaan, kun ahkerasti aherramme.

Ohjelmakokouksessa 22 p. lokak. oli yleisöä koko runsaasti. Ohjelmaa suorittivat seuraavat henkilöt: Rouva Aini Kanerva lausui runon; hyvä-sigäillöinen; esitys hyvä. Rouva Aino Heikkinen luki hyvin valittu kertomuksen. Kupletin lausui Antti Laine. Laulua esitti Jos. Lindala, josta saa-koor kiitokset, sekä muilta että ni-nulta. Kronikan luki E. Kivimäki, hiukan sisällöriikkaampi ei olisi teh-nyt laittaa. Hyvin toimittamansa "nyrkki"-lehden luki Vieno Rasila. Lopuksi oli nuorisoleikkiä. Elpä ole vielä ohjelmakokouksien yleisö nä-kynyt tapojaan parantaneen. Ohjel-man suorittajia ei tahdo saada ke-nestäkään, siten kun joku siihen väkipakolla määrätään, niin ei hän-kään seuraavassa ole tehtävissä täyttämässä. Ei, kyllä pitäisi tulla toinen ääni kelloon.

Sunnuntaikoulu on jo kulemani